

[Funck Jensen.]

ind, end de efter 10 Aars Forløb faar ud igen. Og saa ses endda helt bort fra, at de ikke faar en Øre i Rente gennem de 10 Aar.

Vi synes fra Retsforbundets Side, at det er en daarlig Statsmandsgerning at stimulere Folks Trang til at skaffe sig Indtægt ved Spil. Der har saa ofte fra Regeringspartiets Side været talt nedsættende — og med Rette — om Profitjageri, hvorved man vel forstaar Stræben efter at faa Profit, efter at faa Indtægt uden tilsvarende værdiskabende Indsats, idet saadanne Indtægter jo altid maa blive paa andres Bekostning, men nu gaar Regeringen foran i Bestræbelserne for at gøre hele Befolkningen til Profitjægere. For at stive Pengevæsenet af tager Regeringen ikke i Betænkning at appellere til de sletteste Instinkter, ja, endog gennem Børsnotering af disse Obligationer at gøre den jævne Befolkning til Børsspekulanter.

Der tales saa meget om Kultur, men hvad hjælper det, at Staten øser ud med den ene Haand til kulturelle Formaal, naar den med den anden tiltager sig Midler paa en saadan Maade, at Sjælskulturen undergraves hos Befolkningen. Det er paa det enkelte Menneskes Kulturkvalitet, Landet, Folket og Demokratiet alene kan bygges, hvis det skal være varigt og solidt.

Jeg synes, at Statsmagten og Statsmandskunsten kommer i en alt andet end flatterende Stilling, naar den ved Forelæggelsen af et Lovforslag som dette maa reklamere med — jeg beder om Tilladelse til endnu et kort Citat fra den skriftlige Forelæggelsestale —, at

„mange Obligationsejere hverken faar Renter eller Præmieudbytte, men de, der tegner Præmieobligationerne, bliver dog saaledes stillet, at de ved Periodens Udløb faar deres indskudte Penge tilbage og samtidig ved den halvaarlige Udtrækning hver Gang faar en ikke ringe Chance for at vinde en ret betydelig Kapitalpræmie.“ Dette minder mig om Markedsudraabernes Reklame for deres Lykketombola, hvori der er Gevinst næsten hver Gang.

Som allerede sagt anser vi fra Retsforbundet dette Lovforslag for at være i alle Henseender uheldigt. Vi er principielt imod offentlige Laan, fordi Laan blot betyder, at Betalingen skydes ud, ofte endda saa langt, at det bliver Efterslægten, der kommer til

at bære Byrderne. Naar hertil yderligere kommer som i dette Tilfælde, at Loven kun paa utilfredsstillende Maade kan løse den foreliggende Opgave, samtidig med at den er moral- og kulturbedrydende, saa er hermed Begrundelsen givet for, at Retsforbundet gaar imod.

Aksel Larsen: Vi vil ikke modsætte os Optagelsen af et Præmieobligationslaan som det foreliggende. Vi ønsker blot at spørge den højtærede Finansminister, om han ikke har visse Betænkkeligheder ved de Betingelser, han her ønsker at lade Statskassen indgaa paa. Det er et Laan paa 100 Mill. Kr., der skal optages, og den effektive Renteudgift for Statskassen bliver $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. om Aaret eller 3,5 pCt. Det er rigtigt nok, at Præmieobligationerne saadan set er rentefri, de, der køber dem, faar ingen Rente, men Statskassen skal udrede Præmierne, og det bliver et Beløb som det nævnte. Reelt vil det sige, at Staten optager et Obligationslaan til $3\frac{1}{2}$ pCt. effektiv Rente. Desuden kommer der andre Udgifter ved Laanet. Disse Obligationer skal vel trykkes, de skal distribueres, og Posthuse, Banker, Sparekasser og hvem der nu skal sælge dem, skal vel have en vis Provision af det, saa det volder Statskassen Udgifter; og Statskassen faar sikkert ogsaa nogle Udgifter, naar man skal lave det halvaarlige Lotteri. Det bliver altsaa et temmelig dyrt Laan for Statskassen, og det forekommer i hvert Fald os noget betænkeligt, at Finansministeren i en Tid, hvor Renteniveauet dog endnu ligger lavt, vil optage et 10-aarigt Laan til en saadan meget høj effektiv Renteudgift for Statskassen. Jeg henstiller, at den højtærede Finansminister overvejer dette, men som sagt, hvis han partout vil optage et Laan paa den Maade, kombineret med et Lotteri for dem, der køber Obligationerne, vil vi ikke modsætte os det.

Maa jeg saa gøre en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Funck Jensen, som talte om, at dette Lovforslag jo nok kom i Udvalg og nok kom i det Udvalg, der behandler visse Skattelove. Det er naturligvis muligt, men det er ogsaa muligt, at der sker noget for det ærede Medlem Hr. Funck Jensen meget ubehageligt, nemlig at det skal til Finansudvalget, og saa vil det vel gaa saadan, som vi er vant til, at det gaar, nemlig